

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKÊREN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

YAYINA DÖNÜK EĞİTİM SEFERBERLİĞİ

R. Yürükoğlu

İÇİNDEKİLER

YA SOSYALİZM YA ÖLÜM!	3
I. Dünya.....	3
Bazı Görevlerin Önemi Artıyor	4
II. Türkiye	5
İşçi Hareketi	6
Kürt Hareketi	6
Aleviler	7
Devrimci Hareket.....	7
III. Parti.....	8
Sınıf Mücadelesinin Bugünkü Gerçekleri Karşısında Parti	9
Önce Taktiklerde Esneklik Ne Demektir?	9
Taktiklerde Esneklik Neden Her Zaman Zorunludur?.....	10
Taktik Esnekliğin, Uzlaşmanın Sınırları Var Mıdır?.....	11
Bugün Taktiklerde Esnekliğin Özel Bir Nedeni Daha Vardır	11
“ÖZELEŞTİRİNİN ALLAHI” DEĞİL, YOĞUN BİR ÖĞRENME SÜRECİ	13
YAYINA DÖNÜK EĞİTİM SEFERBERLİĞİ.....	17
İNSAN ÖZNEDİR VE AMAÇTIR	20

10 Eylül 1990'da Londra'da düzenlenen "Türkiye Komünist Partisi'nin 70. Kuruluş Yıldönümü Toplantısı"nda, parti merkez organımız *İşçinin Sesi* gazetesinin editörü R.Yürükoğlu yoldaşın yaptığı konuşma:

YA SOSYALİZM YA ÖLÜM!*

Değerli Yoldaşlar,

Bugün partimizin 70. yılı. Cumhuriyetin en yaşlı partisiyiz. Bu 70 yılda neler gelmiş, neler gitmiş. Bunlara değinmeyeceğim. En yaşlı parti olmak iyi de, en başarılı parti olmak istiyoruz biz. Bunun için, kısa bir genel değerlendirmeden sonra asıl olarak örgütümüzle ilgili konuşmak istiyorum.

I. DÜNYA

Dünya sosyalist sistemi çöktü, dünya komünist hareketi çözüldü. Bu durum asıl olarak Sovyetler Birliği'nin gelişimiyle bağlıdır.

Ekim devrimi az gelişmiş bir ülkede, sosyalizm için ancak minimum bir tabanın var olduğu bir ülkede ortaya çıktı. Bunun getirdiği tarihsel bir açmaz vardı. Böyle az gelişmiş bir ülkede kurulan sosyalizmin, başka ülkeleri de sömürmeden emperyalizmi yakalaması, onu geçmesi çok güçtü.

Bu güçlük şöyle bir tehlikeyi de birlikte getiriyordu, Sovyetler Birliği emperyalizmi, ileri kapitalist ülkeleri geçemedikçe, kendi halkına oradaki dükkânlarda olanları veremedikçe de, geriye devşirilme, sosyalizmin likidasyonu, çökmesi tehlikesi her zaman vardı.

SBKP bu zoru başaramadı, arka arkaya büyük hatalar yaptı. Bu hatalar onu önce oportünizme, daha sonra revizyonizme götürdü.

Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfı için demokrasinin olmayışı (ki biz buna aktif yığın demokrasisi diyoruz), işçi sınıfının kendi devletinde siyasal erkte yer tutmayı, kendi düzeni içinde çıp-

---

* 17 Eylül 1990 tarihli *İşçinin Sesi*'nin 402. sayısında yayımlanmıştır.

lak bir diktatörlük altında yaşaması ise zorun başarılamayışının en önemli nedeni oldu. Aktif yığın demokrasisinin uygulanmaması, hem tarihsel yetersizlikleri aşmayı, hem bürokrasiyi dizgin altında tutmayı engelledi. Son çözümlemede, sosyalist üretim biçiminin *temel ekonomik yasaasının* işleyebilmesini de engelledi.

Sosyalizme, işçi sınıfının bilimine ve işçi sınıfına karşı işlenen suçlar tabii ki günü gelecek ödenecekti. Ödeniyor. Bugün emperyalizmle işbirliği içinde kimi ülkede açık, kimi ülkede üstü örtülü bir biçimde sosyalist sistem karşı devrimi yaşıyor. Faturayı ise yönetenler değil, o ülkelere işçi sınıfları ödüyor.

Tabii dünyanın bir yarısındaki ki sosyalist ülkeler dünyanın bir yarısıdır, çıplak karşı devrimin, öteki yarının gelişimini de etkilemeyeceği düşünülemez. Kaldı ki öteki yarı, emperyalizmin boyunduruğu altında, zaten özünde saldırgan, sömürücü ve gerici olan bir sistemin içinde yaşamaktadır. Dolayısıyla bugün tüm dünya bir karşı-devrim ve gericilik dönemine girmiştir. Liberya'da, Panama'da olanlar ve son olarak Körfez krizi bunun kanıtlarıdır.

Sosyalist sistemin, Sovyetler Birliği'nin yerinden oynamasıyla, genel dünya dengesi bozuldu. Emperyalizmin de dengesi bozuldu. Emperyalistler arası rekabet hızla yükselmeye başladı. Çünkü emperyalizmin baş düşmanı aradan çekildi. Böyle olunca kendi içlerindeki çelişkiler azıyor ve yeni paylaşım savaşlarını gündeme getiriyor.

Bunun yanında dikkat edilmesi gereken bir nokta daha var. Kapitalist sistem son birkaç yıldır, yavaş da olsa, genel sistemsel bir bunalımın içine giriyor.

O zaman şöyle bir öngöründe bulunursak kâhinlik yapmış olmayız. Önümüzdeki dönemde dünyadaki gelişmeler, bu iki özellik tarafından belirlenecektir. Yaşanmakta olan gericilik ve karşı-devrim ve kapitalizmin girmekte olduğu sistemsel bunalım. Bu ikisinin çatışması önümüzdeki dünyayı biçimlendirecektir.

BAZI GÖREVLERİN ÖNEMİ ARTIYOR

Bu yaşadığımız karşı-devrim ve gericilik dönemi bizlere bazı görevler getiriyor. Daha doğrusu bu görevler her zaman vardı, ama bunların önemini artırıyor.

Birincisi, bugünkü koşullar altında *enternasyonalizmin önemi artıyor*.

Enternasyonalizmin dünya işçi sınıfının, dünya işçilerinin en güçlü silahıdır. En küçük bir işyerindeki grev dayanışmasından, ülkeler çapındaki dayanışmaya dek, işçi sınıfının enternasyonalizmden daha güçlü bir silahı yoktur.

Bugün dünyada, izledikleri yolla uyuşsak uyuşmasak, sosyalizmi savunmakta olan Çin, Arnavutluk, Kuzey Kore ve Küba kalmıştır.

Bunlar arasında bir tanesi var ki Amerika Birleşik Devletleri'ne 80 kilometre uzaktadır. Ve de Amerikan egemen sınıfının fobisi olmuştur: Küba. Bu ülkeye uzun bir süredir gizli ambargo uygulanmaktadır. Eski sosyalist ülkeler de bu amborgaya katılmışlardır. Doğu Avrupa ülkeleriyle Küba'nın bu yıllık ticareti, yüzde bir vb. değil, yüzde sıfırdır. Sovyetler Birliği de mal göndermemeye başladı. Gazetelerden okumuşsunuzdur, geçtiğimiz hafta temel ihtiyaç maddeleri Küba'da karneye bağlandı.

Bugün enternasyonalizmin ana halkası Küba'yla dayanışmadır.

Küba devrimi çok konuda dünya komünist hareketine örnek olmuştur. Bunlar arasında en başta, onun proleter enternasyonalist tutumu gelir. Kübalı komünistler, Cezayir, Suriye, Ango-

la, Etiyopya, Namibya ve Latin Amerika'nın çeşitli ülkelerinde, o ülkelerin halklarının yanında savaştılar ve on binlerce şehit verdiler. Bugün sıra bizdedir. Gün tüm dünyada devrimcilerin Küba'yla dayanışma günüdür. Türkiyeli komünistler olarak Küba'ya yönelen karşı devrimci saldırılara karşı onlarla omuz omuza savaşa hazırız. Tüm inançlı devrimcileri de en güzel örneklerini Küba'nın verdiği proletarya enternasyonalizmi temelinde Küba'yla aktif, militan dayanışmaya çağırıyoruz.

Bugünün dünyasının önemini artırdığı ikinci görev anti-emperyalizmdir. Günümüz koşullarında *anti-emperyalizmin önemi artıyor*. Dün oportünist de olsalar, revizyonist de olsalar, sosyalist sistem emperyalizm karşısında objektif olarak belirli işlevler üstlenmişti. Bugün bu yok, bugün bu şemsiye kalktı. Dolayısıyla emperyalizmin başıboş. Bu ortamda emperyalizmin pervasızlığını dizginlemede anti-emperyalist mücadelenin önemi büyüyor. Ama tabii millici, milliyetçi bir temelde değil, sınıf temelinde, sömürülenlerin kardeşliği temelinde.

Körfez Krizi de anti-emperyalizmin artan önemini kanıtlamıştır. Saddam hain bir diktatör, yaptığı da yayılcılıktır, ama bundan yararlanarak, oraya yığılan o büyük güç de emperyalizmin gerçek yüzünü her şeyden iyi ortaya koyuyor. Emperyalizm, bir küçük diktatörün yaptıklarından yararlanıp bölgeye el koymak istiyor. Kuveyt'i, Suudi Arabistan'ı kurtarmak değil, petrol bölgelerini kalıcı olarak emperyalizmin silahlı gücü altına almak istiyor.

Günümüzde üçüncü olarak, *ideolojik savaşımın önemi artıyor*. Bugün gazeteler dünyanın her yanında "Marksizm öldü" diye bağırıyor. Oysa Marksizm ölmez çünkü ölecek bir şey değil. O hayatı izleyen, yorumlayan bir öğretimdir. Marksizm yalnızca sonuçlar değil, aynı zamanda ve daha önemlisi bir düşünme ve genelleme yöntemidir. Yalnız yapılması gereken bir şey var. Sosyalist sistemin çöküşünün, bu büyük deneyin sonuçlarını da içerir biçimde Marksizm'in geliştirilmesi zorunludur. Çünkü "devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz."

Günümüzde dördüncü olarak ki partimiz açısından üzerinde belki de en fazla durmamız gereken nokta budur, Leninci *bağlaşıklık siyasetinin önemi artıyor*. Devrimci güçler, teslim olmayan komünist güçler, emperyalizm ve yeni sosyal demokrasi tarafından kuşatılmaya, soyutlanmaya, yok edilmeye çalışılıyor. Bu baskı daha da azacaktır. Bunun karşısında şablonlara takılmayan, devrimci bir bağlaşıklık siyaseti zorunludur. Devrimci bağlaşıklık siyaseti demek, "esneklik ve uzlaşma" demektir. Esneklik ve uzlaşma kavramlarını siyasetteki doğru yerine oturtmak demektir. Bu konuya yine döneceğim.

II. TÜRKİYE

Türkiye'ye gelirse, uluslararası gelişmeler Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğurmuştur. Ülke içi koşullar bir başka yöne gidiyor, dış etkiler onu bir başka yöne götürmeye çalışıyor.

Dünyada yaşanan olayların Türkiye devrimine etkisi nasıl ve ne kadar olacaktır? Bu soruları yanıtlayabilmek için henüz erkendir. Ancak ülke içinde durum, sizler de en az benim kadar biliyorsunuz, her açıdan gergindir. Zaten bıçak sırtında duran istikrar, hızla bozulmaktadır. Burjuvazi bölünmüştür. Ayrıca tüm komşularla sorunlar keskinleşmiştir. Dolayısıyla şunu dersek yanılmış olmayız, sınıf mücadelesinin nesnel koşulları önümüzdeki dönemde yükselecektir.

Ne var ki, ülke içi durum uluslararası alanda devrimci alternatifin ezildiği, komünizmin gözden düşürüldüğü, daha da gözden düşürüleceği bir ortamda ortaya çıkmaktadır. Dünyadaki

gelişmeler, mücadelede komünist öncülüğü zorlaştırmaktadır. Başarı durumunda da müdahale tehlikesini arttırmaktadır.

Özetle, uluslararası koşullarla, sübjektif faktör Türkiye devrimi açısından olumsuz bir noktayken, nesnel koşullar iyileşmektedir. Böyle karışık bir durumda, düzene karşı güçleri ve kendimizi serinkanlı bir değerlendirmeden geçirmek, yeni ortama uyacak yeni tutumlar geliştirmek zorunludur.

İŞÇİ HAREKETİ

Türkiye’de sosyalizmin çöküşünün etkilerinin en az yansıdığı sınıf işçi sınıfıdır. Olağanüstü zor koşullarda yaşıyor ve mücadelesi de gün güne yükseliyor. Yüksek bir grev hareketi görüyoruz. 1960–1970’lerdeki grev hareketinden çok farklı. Çok daha geniş ve çok daha örgütlü. 1960–1970’lerin grev hareketleriyle karşılaştırıldığında bunlara hatta “*bilinçli*” hareketlerdir diyebiliriz.

Yine de, kendi başına bu grev hareketi sadece sendikal mücadeledir. Gerçek sınıf bilinçli mücadele değildir. Ülkedeki siyasal ve toplumsal yapıyla olan uzlaşmaz çelişmesini kavramış, onu değiştirmeye yönelmiş bir mücadele değildir henüz. Bu açıdan ve bu anlamda, hâlâ *kendiliğinden* hareketlerdir. Onun için geldik geliyoruz gibi kendimizi kandırmayalım. Büyük bir hareket vardır işçi sınıfında fakat hareketin ne olduğunu iyi değerlendirelim, başımız dönmesin.

Evet, Türkiye işçi sınıfının ekonomik savaşımı uzun bir süredir siyasal nitelik almıştır. Uzun bir süredir. Herhangi önemli bir grev hemen burjuvazinin tümünü ve devleti de karşısına alıyor. Tabii siyasal nitelik almıştır. Ama bu henüz *sendikal siyaset* düzeyindedir. Emeğin sermayeye olan bağımlılığını yok etmeye yönelik değildir henüz.

Bu söylediklerim de ancak doğaldır, ama olayların harareti içinde zaman zaman unutuluyor. Tabii ki doğaldır, başka türlü olmasının olanağı yoktur. Çünkü bugün sınıfımızın başını çeken güçlü bir parti yoktur. Bu olmadan gerçek devrimci mücadele olur mu? Olmaz tabii. Sınıfımız, başında öyle bir parti olmadan yapabileceğinin en yükseğini yapmaktadır. Biz kendimize bakalım. Ana halka bugün işçi sınıfını partisizle kucaklaştırmaktır. Emekçinin gönlünde meşrulaşmış, onun kafasındaki sorunlara çözümler üreten, götürüp önüne koyan bir parti yaratmaktır.

KÜRT HAREKETİ

Bugün Kürt halkının savaşımı tüm Türkiye çapında bir katalizör, hızlandırıcı rolü oynuyor. Kürt halkının mücadelesi konusunda iki noktaya dikkat çekmek istiyorum.

Birincisi, başı çekecek olan güç ve temel güç işçi sınıfıdır. Zamanlama dâhil, her çeşit taktik adımlar, onun kavgasıyla uyumlaştırılmadan başarı gelmez. Türkiye devriminin başarısını, Kürt halkının kavgasının başarısına bağlayanlar var. Yalçın Küçük gibileri. Oysa Kürt halkının savaşımını da başarıya götüreceği olan Türkiye devrimidir. Sınıf kavgasını, ulusal kavga hızında ve boyutlarında yükseltmenin zorlukları ortadadır. Bu nedenle, Kürt devrimcileri bu noktada gereken ustalığı göstermek göreviyle karşı karşıyadırlar.

İkincisi, GAP ilerledikçe, bölgeyi yeni bir zemine oturtmaktadır. Toplumsal yapı hızla değişiyor. Buna uygun olarak, ulusal sorun içinde de sınıf sorununu öne çıkartan bir değişiklik gündemdedir.

Önümüzdeki dönem Kürt halkının kavgasının daha da yükseleceği, bu kavganın içinde işçi yapısının ağırlığının artacağı bir dönemdir. Partimiz 10 yıldır Kürt ulusal devrimci hareketiyle sıcak bağlar içindedir. Bu dönemde de hem Kürt halkının yiğit direnişine destek olmak, hem Türkiye işçi sınıfını enternasyonalist ruhta eğitmek için yoğun bir çaba harcayacağız.

ALEVİLER

Geçtiğimiz yıl içinde Alevi toplumu içinde büyük bir hareketlilik yaşandı. Çok sayıda kitap yayınlandı. Yayınlananların hepsine katılmasak bile hepsi bir yerinden olumlu işlevler gördü. Konunun şu ya da bu yanını geliştirdi. Kitabımız yayımlandıktan bu yana saldıranlar, gördük ki, hep devlet ve burjuvazi oldu. Alevi çevrelerden ise büyük bir dostluk gördük.

Alevilerin toparlanmaya, örgütlenmeye, dernekleşmeye başlamasıyla birlikte, bu büyük kitleyi, devletle, yönetimle, egemen güçlerle ve dinle uyumlaştırma çabaları da arttı. Hacı Bektaş şenliklerinin durumu ortada. (Buna karşı Alevilerin gösterdikleri tepkiler de ortada.) Çorum yayıncılığın geliştiği bir yer değildir. Çorum gibi bir yerde *Aşura* dergisi çıkmaya başladı. Büyük parayla çıkıyor. Dünyanın her yanına broşürler, el ilanları gönderiyorlar. Söyledikleri Alevilerin namaz kılması, camiye gitmesi, oruç tutması, hacca gitmesi gerekir. İran kaynaklı, İran'dan beslenen, Alevileri yolundan şaşırtmaya çalışan bir kara hareket.

Bunlar karşısında Aleviler arasında hızlı bir örgütlenme yaşanıyor. Ancak henüz çok dağınık ve genel bir anlayış dışında amaçlarda uyum çok eksik. Örneğin kimisi diyanet işlerinde temsil edilelim diyor, kimisi öyle şey olmaz, bu laiklik değildir diyor ve doğru söylüyor.

Yine bir kısmında Türkçü ve dinci motifler var. Bu dinci ve Türkçü motiflerin ağır bastığı yayınlara baktığımız zaman, evet İran etkisine karşı çıkıyorlar. Aleviliği Şiiiliğin yanına çekmeye karşı çıkıyorlar. Bu güzel. Ama öte yanda Ali'den, ehlibeytten ve on iki imamdan başka bir şey söylemiyorlar. Bir-iki atasözü dışında Hacı Bektaş Veli'den, hele onun görüşlerinden eser yok. Oysa Alevi-Bektaşî felsefesinin o Batını toplumcu özü ortadan kaldırılırsa, işte o hiç istenmedik şey olur ve geriye yalnızca Şiiilik (yani din) kalır. Aleviliğin o büyük felsefesi, kültürü, geçmişi Batını-mistik anlayışla bağlıdır.

Bu koşullar altında Hacı Bektaş Veli'nin mirasını Türkçeleştirip, herkesin okuyup anlayabileceği biçimde ortaya koymak ve söylenenleri o günün güç dengesi ve koşulları içine oturtarak sunmak çok yararlı olacaktır.

Öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemde Alevi toplum içinde Aleviliğin Batını yanı sıra Şii yanı arasındaki kavga şiddetlenecektir. Ve bu kavga Alevi toplumunda emeğiyle geçinenin başkaldırısıyla, tuzu kurunun teslimiyetini temsil edecektir. Biz Alevi toplumunun istemlerini hırsıyla savunmayı sürdüreceğiz.

DEVİRİMCİ HAREKET

Devrimci harekete gelirse, Türkiye devrimci hareketinde günümüzde başlıca iki çelişki görüyoruz. (Kendimizi dışında tutarak değil, biz de içinde olarak söylüyorum.) Bu iki çelişkinin de nedenleri, büyük ölçüde 1980 darbesine gidiyor.

Birincisi, devrimci hareket çok büyük, fakat örgütler çok küçüktür. Türkiye'deki devrimci hareketin kalabalığı karşısında en büyük örgüt küçücük kalmaktadır. Böyle son derece ciddi bir çelişki var. Bugünün anahtarı, bu durumun özelliklerini kavrayıp, ona göre davranmaktadır. Artık kentler, kasabalar değil, her yerde koca bir yığındır devrimci hareket. Ama örgütler neden

küçük? Bunu anlayabilirsek, kendimizi düzeltiriz. Hep dışarıdakilere kızmak değil, içeridekilere de kızmalıyız. İçeridekilerin de bir şeyler yapması gerekiyor ki dışarıdakiler de gelmek istesin.

İkincisi, günümüz devrimci hareketinin gücü ve güçsüzlüğü arasında bir çelişki var. Gücü, işte bu geniş yığınların uyanışında, bilinçlenmesindedir. Güçsüzlüğü ise devrimci hareketin liderlerindeki bilgi, sezgi ve inisiyatif eksikliğindedir. Bunun da başka türlü olması çok kolay değil, çünkü sık sık devrimci örgütlerin liderleri hapselere atılıyor, öldürülüyor vb. Dolayısıyla devrimci örgütlerin yönetimlerinde süreklilik son derece azdır. Ama Lenin de diyor ki, yönetim kadrosunu, liderlerini yitiren bir sınıf, esirlikten kurtulamaz. Sınıf kavgasında pişmiş, toluğunu atmış kadro harcanıyor, yerine gençler geliyor. Onlar da aynı hataları yaparak öğreniyorlar, bu arada yıllar geçiyor. Anlıyoruz ama durum da bu.

Sınıf işbirlikçileri dışında kalan devrimci örgütler, ortak düşmana karşı birlikte savaşabilme-yi öğrenmek zorundadırlar. Çocuksu hegemonya anlayışlarını, dayatmacılıkları, hot-zotculukları bırakmak gerekir. “Döverek bilinçlendirme” tezi devrim davasına zararlıdır. Devrimci hareket içinde ta devrim anına dek, farklılıklara “*eleştirinin silahı*” ile yaklaşmak gerekir. Yalnızca devrim anında, iç savaş koşullarında “*silahlı eleştiri*”nin yeri vardır. Bugün daha esnek ve daha uyumlu davranmamız gerekir. Adana–Mersin yöresinde bir deyiş var, “tek taş duvar olmaz” diyorlar. Gerçekten öyle. Biz yine kendimizden başkasını beğenmeyelim isterseniz, ama emperyalizme, düzene karşı herkesle birlikte savaşmanın yollarını aramak ve bulmak zordur. Tek başına bir şey olmadığını, 1960, 1970 ve 1980 olaylarında yaşamadık mı? Ne zaman öğreneceğiz?

III. PARTİ

Yoldaşlar, partimize gelince hiç abartmadan şunu söyleyeyim, partimiz güçleniyor.

Geçen yıldan bu yana, yeni bölgelerde örgütlendik: Adana, Mersin, Gaziantep, Manisa, Turgutlu, Salihli, Edirne, Çorlu, Tekirdağ, İzmit ve çevresi. Bunların bazılarında eskiden örgütlüydük, sonradan dağılmıştı. Bazıları ilk kez girdiğimiz bölgelerdir.

Son yıl içinde yeni üye kazanma eğrisi yükseldi. Aramıza katılan yeni yoldaşların büyük çoğunluğu endüstri işçisidir. Yine ilginç ve önemli bir şey, halk müziği alanında çalışma yapan önemli sayıda genç değer kazandı.

Yine gösterge olabilecek bir şey, eski yoldaşlar partiye dönüyor. Pek çok bölgede bu var. Bu da partinin çekim gücünün artmakta olduğunu gösterir.

Son altı ayda parti okulunda 15 yoldaş eğitim gördü. Bu sayı olanaklarımızla karşılaştırıldığında hiç küçük değildir.

14. Özveri Taarruzu'nun ortasındayız. Çok başarılı gidiyor. 14 yıl. Son bir buçuk yılımızı yoldaşlar iyi biliyorlar. Merkez binanın elektrik parasını ödeyemez durumlara girdik, büyük mali sıkıntı altında yaşadık. Sürekli bir taarruzdu. Ama olağanüstü borç ödedik. Ve de bu taarruzla borçlarımız bitecek. Bu da tabii yeni olanaklar, yeni adımlar demektir.

Gençlik örgütlenmesi önemli bir noktaya geldi, yeni bir biçimlenmeyi gerektirecek birikimi sağladı. Bundan sonra yeni bir adım atmaları gerekir. Bundan bir buçuk yıl önce komünist gençler başka örgütlerin içinde ve ardında eyleme çıkıyorlardı. Partinin uyarısıyla, korsan ol-

sun, ne olursa olsun, kendi bağımsız eylemlerini koymaya başladılar. Bugün artık korsanın da aşılması gereken bir noktaya gelindi. Artık ağırlık daha yığınsal, daha sürekli ve organize eylemlere kaydırılmalıdır. Bu da ancak yığınsallaşabilecek bir örgütle olur. Komünist gençlerin mutlaka legal bir örgütlenme yaratmaları gerekir. Ve de İGD'nin hiç de devrimci çağrışımlar vermeyen mirasının ve adının dışında bir gençlik örgütü kurmaları gerekir. Mutlaka kendileri finanse ederek legal bir yayın çıkartmaları gerekir. Gençliğin coşkusunun, girişimciliğinin ve mücadele ruhunun, bu zorlu görevlerin üstesinden geleceğine inanıyoruz.

Yeni ve değişik bir biçimde legal siyasal yayın da yakında çıkacaktır.

SINIF MÜCADELESİNİN BUGÜNKÜ GERÇEKLERİ KARŞISINDA PARTİ

Şimdi yoldaşlar sınıf mücadelesinin şu çok kısaca özetlediğim gerçekleri karşısında partinin alması gereken tutuma geliyorum. Önce, bundan bir süre önce yayınlanan Merkez Komitesi *Durum Değerlendirmesi*'nden bir bölüm okumak istiyorum.

MK Değerlendirmesi şöyle diyordu:

“Dünya çapında ve Türkiye’de girilen *yıpratma savaşından* komünizm için en zor olan günde bile partimizin kat kat güçlenerek çıkma şansı vardır. Çünkü devrimci hareket büyük bir bunalıma giriyor ve soruların yanıtları da rastlantısal verilmiyor. Çünkü baskı ve sömürü daha azgınlaşacak, daha pervasızlaşacaktır.

“Yalnız bu gelişme ancak ideolojide Marksizm’i en ortodoks biçimde savunarak ve geliştirerek, *siyasette, günlük pratik çalışmalarda yaşamın istediği esnekliği ortaya koyarak, şablonların ötesinde* (abç) aktif bir çalışma geliştirerek, yığınların psikolojisini dikkate alarak sağlanabilir.

“Esneklik, yöntemlere ilişkin esnekliktir. Mücadelenin taktiklerle ilişkili yönüdür. *Kadromuzun, bu yönde eksikleri vardır* (abç).”

Çok kısa süre önce yeni tutuklamalar oldu yoldaşlar. Daha gazetelere yansımada. Bunlar hep olacak. Baskılar bizi zayıflamaz, güçlendirir. Ağacın budanmasından öteye geçmez. Budanan ağaç daha güçlü filiz verir. Yaşam da bunu kanıtıyor, örgüt gelişiyor. Ancak, daha hızlı gelişmek istiyorsak, geleceğe gerçekten güvenle bakabilmek istiyorsak bilelim ki, bugün en temel eksiklerimiz taktiklerde esnekliktir. Yani sekterlik var. Bizde var, başkasında yok mu? O başka, biz kendimizi düzeltelim.

ÖNCE TAKTİKLERDE ESNEKLİK NE DEMEKTİR?

Taktiklerde esneklik, tutum değiştirebilmek, yön değiştirebilmek, yanlara ya da geriye adım atabilmek, ödün verebilmek, uzlaşabilmek, manevra yapabilmek demektir. İşte, pek hoşunuza gitmeyecek birkaç sözcüğü arka arkaya sıraladım.

Fakat yoldaşlar siz gözünüzde şöyle bir nehir canlandırabiliyor musunuz? Dağın tepesinden bir çay çıkmış, yüzlerce kilometre dümdüz cetvel gibi gitmiş ve denize varmış. Var mı böyle bir nehir bu dünyada? Olabilir mi? Nehirler öyle kıvrılır, böyle kıvrılır, koca vadilerden geri dönerler ama sonunda denize varırlar. İşte sorun bu. Gerektiğinde nehirler gibi o yöne bu yöne akamadıktan sonra siyaset yapmayalım, başka meslek bulalım. İlkesizlik değil önerdiğim, yalnızca ödün verebilmekten söz ediyorum.

Şunu iyi biliyorum yoldaşlar, uzlaşma kavramı yalnızca bize değil, tüm Türkiyeli devrimciye küfür gibi geliyor. Oysa bu anlayış yanlıştır, bilgisizliktir, deneyimsizliktir. Uzlaşma devrim hareketinde bir çelişki, bir paradoks, çabukça aşılması gereken bir ayıp değildir. Devrim sürecinin, hatta daha geniş anlamda, bir bütün olarak tarihsel sürecin, tarihin oluşumunun objektif bir yasasıdır.

TAKTİKLERDE ESNEKLİK NEDEN HER ZAMAN ZORUNLUDUR?

Bunun iki nedeni vardır. Birincisi, emekçileri bir çatı altında birleştirebilmek için o emekçileri şu ya da bu oranda çevrelerinde toplamış olanlarla uzlaşma, manevra zorunluluğu. İkincisi, kendimizden daha güçlü olan bir düşmanı yenebilmek için uzlaşma, manevra zorunluluğu. Bu iki nedeni de Lenin'den okuyalım. Birincisi, işçi ve emekçiyi birleştirebilmek için zorunlu oluşu:

“Eğer proletarya, proleterle yaşamını kısmen kendi işgücünü satarak sağlayan yarı-proleter arasında, yarı-proleterle köylü ve küçük zanaatkâr arasında, küçük köylüyle orta köylü arasında yer alan, çok sayıda ve alabildiğine çeşitli tiplerle çevrilmemiş olsaydı ve proletaryanın kendisi, gelişmiş ve daha az gelişmiş katmanlara, bölgesel köken, mesleksi, bazen dinsel vb. ayrımlara göre bölünmemiş olsaydı, kapitalizm kapitalizm olmazdı. Bütün bunlardan, proletaryanın, onun öncüsü olan Komünist Partisi'nin izinde doğrultu değişikliklerine gitmesinin, çeşitli proleter guruplarıyla, işçilerin ve küçük ustaların çeşitli partileriyle uzlaşmalara ve anlaşmalara varmasının mutlak gerekliliği ortaya çıkar. Konu bütünüyle, proletaryanın sınıf bilincinin, devrimci ruhunun ve savaşma ve kazanma yeteneğinin *genel* düzeyini – düşürmek değil – *yükseltmek* için bu taktiklerin nasıl uygulanacağını bilme sorunudur. (...)

“Küçük-burjuva demokratlar burjuvaziyle proletarya, reformizmle devrimcilik arasında, kaçınılmaz olarak bocalarlar. Komünistlerin buna uygun taktikleri, bu sallantıları göz ardı etmek değil, *yararlanmaktan* oluşmalıdır. Yararlanmak ise, yüzünü burjuvaziye döndürenlerle savaşmayı, proletaryaya döndürmekte olan unsurlara ise döndükleri anda ve döndükleri ölçüde ödün vermeyi gerektirir. (...)

İkinci neden de, daha güçlü bir düşmanı yenebilmek için zorunlu olmasıdır:

“Daha güçlü bir düşman, ancak olabilen en fazla çabayla ve düşmanlar arasındaki en küçük bir bozuşmayı, çeşitli ülkelerin burjuvazileri arasındaki ve bu burjuvazilerin çeşitli grup ya da tipleri arasındaki en küçük bir çıkar çatışmasını, dikkatle, itinayla, ustaca ve *zorunlu* olarak kullanarak yenilebilir. Ve de, ne denli geçici, sallantılı, dengesiz, güvenilmez ve şartlı olursa olsun bir yığınsal müttefiki kazanmak için en ufak bir fırsatı bile değerlendirerek yenilebilir. Bunu anlamayanlar genelde, Marksizm'in, modern, bilimsel sosyalizmin kırıntısını bile anlamamış olduklarını gösterirler. Bu doğruyu pratiğe uygulama yeteneğini, uzunca bir zaman sürecinde ve çeşitli siyasal durumlarda, *pratikte* kanıtlamamış olanlar, tüm çilekeş insanlığı sömürücülerden kurtarma mücadelesinde devrimci sınıfa yardım etmeyi henüz öğrenememişler demektir. Bu doğru, proletaryanın siyasal erki kazanmasından *önceki* ve *sonraki* dönemler için eşit ölçüde geçerlidir.” (Lenin, *Sol Komünizm*)

Soyut komünizm açısından, yani henüz yığınların pratik mücadelesi, siyasal eylemi haline dönüşmemiş komünizm açısından, Özallarla İnönüler, İnönülerle Baştürkler, Baştürklerle Ecevitler vb. arasındaki farklılıklar önemsizdir. Ama yığınların pratik mücadelesi açısından bu farklar can alıcı önem taşır. Lenin'in dediği gibi:

“Bu farklılıkları dikkate almak ve *bütün ‘dostları’ birlikte* zayıflatıp güçten düşüren bu ‘dostlar’ arasındaki kaçınılmaz çatışmaların uç noktaya geleceği anı belirlemek. İşte bu, yalnızca bilinçli ve inançlı propagandacı değil, devrimde *yığınların* pratik lideri olmak isteyen bir komünistin sorunu, görevidir. Komünist fikirlere en katı bağlılığı, gerekli tüm pratik uzlaşmalara, doğrultu değişikliklerine, uzlaşmaya yönelik manevralara, zikzaklara, ricata vb. gitme yeteneğiyle bağlamak gereklidir.

“(…)

“Bolşevizm’in, Ekim Devrimi’nden önceki ve sonraki tüm tarihi, doğrultu değişikliği örnekleriyle, burjuva partiler dâhil öteki partilere yönelik uzlaşıcı taktikler ve uzlaşmalarla *doludur!*” (Lenin, *Sol Komünizm*)

Lenin’den yukarıya aktardığım alıntılar olağanüstü önemli fikirlerle doludur. Bunlardan bir ana fikir çıkıyor ki şudur: Devrim süreci uzun bir süreçtir ve bunda “uzlaşma yok, manevra yok” gibi anlayışlar yalnızca düşmana yarar.

TAKTİK ESNEKLİĞİN, UZLAŞMANIN SINIRLARI VAR MIDIR?

Yukarıdaki alıntılarda uzlaşmanın sınırları da açıkça bellidir. Uzlaşmanın iki sınırı vardır: 1) İlkelerden ve teoriden ödün verilmez. Bunlarda pazarlık yoktur. 2) Yapılacak uzlaşma yığınların bilincini düşürmeyecek, yükseltecek ve işçi sınıfına yarayacaktır.

Bu iki koşulun dışında getirilecek tüm sınırlar sahtedir. Dolayısıyla, “teorik ve siyasal açıdan zorunlu olan uzlaşmazlıktan bir adım fazlaya gitmek” (Lenin) de son derece zararlıdır.

Biz bu kavrayışı yerleştiremezsek siyasal bir parti olamayız. Fikir planında doğrularla uğraşan, onları hayata geçirmede iddia taşımayan bir propagandacı grubu oluruz... Bu da özünde siyasal gerçekçilik ile siyasal sorumsuzluk arasındaki ayırım olur.

BUGÜN TAKTİKLERDE ESNEKLİĞİN ÖZEL BİR NEDENİ DAHA VARDIR

Buraya dek söylediklerim her zaman geçerli olan şeylerdir. Her zaman uzlaşma ve ödünün, esnekliğin mücadelede yeri vardır. Ama bugün taktiklerde esnekliğin özel bir nedeni daha vardır.

Genel olarak tarih, özellikle de devrimler tarihi, en uzak görüşlü kafaların bile öngörebileceğinden daha zengin, daha çeşitli, daha yeniliklerle doludur. Bugün de böyle bir şey oldu. Tarihin gidişi keskin bir köşe döndü. Dünyanın bir yarısı gümbür gümbür çöktü. Buna uygun tutum almamız gerekiyor. Yalıtılmaya karşı her çatlaktan, her fırsattan yararlanmak, olumlu her adımı ona uygun bir dille karşılamak gerekiyor.

Türkiye devrimci hareketi ve bu arada ne yazık ki bizler de, çoğu zaman, bilerek ya da bilmeden, Sovyetler’de savaş komünizmi döneminde çok yaygın olan bir belgiyi izler gibi davranıyoruz. O belgi şöyle: “*Bizimle olmayan bize karşıdır.*”

O bir iç savaş dönemiymiş. Beyazlar kızılıarı yakalayınca serpuşundaki kızıl yıldızdan, yani alnından ağaca çakıyorlarmış. Kızılar da beyazları yakalayınca omuzlarındaki apoletlerden ça-

kıyorlarmış. Yani o zaman belginin toplumda bir anlamı ve gerçekliği varmış. Savaş komünizmi geçtikten sonra Lunaçarski belginin “*bize karşı olmayan bizimledir*” biçiminde değiştirilmesini ister ve bu kabul edilir. İşte bizler de bugün tam da bu ikinci belgeye göre tutum almalıyız.

“Bizimle olmayan bize karşıdır!” Türkiye devrimci hareketinin tavrı hep bu oldu. “Yanımda değilsen bana karşısın arkadaş!” Oysa yerleştirmemiz gereken, “bize karşı olmayan bizimledir” anlayışıdır. Bize açıktan karşı çıkmayan, üzerimize gelmeyen bizimledir anlayışı içinde davranmalıyız.

Bunlar sanki birbirinin aynı iki belge gibi. Ama aralarında büyük bir fark var. Biri sekterliğin simgesi, kendi kendini soyutlamanın belgisi. Ötekisi siyasal olgunluğun, yığınlara gitmenin belgisi.

Demek ki yoldaşlar, MK Değerlendirmesi, “siyasette, günlük pratik çalışmalarda esneklik, şablonların ötesinde aktif bir çalışma” isteyerek can alıcı bir noktaya işaret etmiştir.

Bir de uyarı yoldaşlar. Yapılması gereken açıkça ve doğru olarak saptandıktan sonra ki MK Değerlendirmesi saptamıştır, bunu yerine getirmek için boğuşma enerjisi varsa, karşılaşılabilecek başarısızlıklar geçicidir. Çünkü devrimci deneyim ve örgütçülük hüneri edinilebilen şeylerdir. Ama eksikler açık gönüllülükle kabul edilirse. Eksikleri kabul bunları aşmanın yarı yoludur.

Fakat eğer eksikleri kabul etmek yerine, eksikleri meziyet sayan, hatta bunları savunabilmek için teorik temeller bulmaya çalışanlar çıkarsa, işte o zaman geçici başarısızlıklar, kalıcı şanssızlığa dönüşür.

Davamız büyük ve kutsal bir davadır. Partimiz, safında olmakla övündüğümüz pırıl pırıl bir partidir. Onu böyle bir sona mahkûm etmeye hiçbirimizin niyeti yoktur.

Ancak hayatın akışını izleyebilen, sınıfına yararlı şeyler yapabilir. İzleyemeyen başarısızlığa ve ne denli inançlı ve temiz insansa o denli hayal kırıklığına ve üzüntüye mahkûmdur.

Partimiz işçinin emekçinin kurtuluş yolu olan Marksist–Leninist teoriden, ilkelerinden ve hedeflerinden milim şaşmamakta ve de hayatın akışını izlemekte kararlıdır.

Dünya bugün büyük değişikliklerin yaşandığı ve hızla yeni değişimlerin yaşanacağı bir dönemeç almıştır. Öyleyse partimizin 70. yılı da büyük dönemeçlerin aşılacağı atılım yılıdır.

“İnançtır bu

“Sevdadır

“Demire tırnakla,

“Duvara kanla yazılır!”

YA SOSYALİZM, YA ÖLÜM!

“ÖZELEŞTİRİNİN ALLAHI” DEĞİL, YOĞUN BİR ÖĞRENME SÜRECİ*

Bugün hangi noktadayız, kısaca ele almak istiyorum.

Dünyadaki büyük dönemeci biliyoruz, sosyalizm yıkıldı. Sosyalist ülkelerin yıkılmasıyla emperyalistler arasındaki çelişkiler hızla keskinleşiyor. Paylaşım savaşları yeni bir dalga halinde geliyor.

Yetmiş yıldan sonra sosyalizmin böyle çöküşü çok konunun da yeni baştan ele alınıp incelenmesini dayatıyor. Yoksa bu sosyalist ülkeler çöktü diye sosyalizm çökmeyecek. Çünkü sınıf mücadelesini “yaratan” Marks, Engels, Lenin değil. Marksizm değil sınıf mücadelesini “yaratan”. Onları yaratan sınıf mücadelesi.

Türkiye’ye baktığımız zaman çeşitli açılardan karışık bir durum görüyoruz. İşçi sınıfının militanlığı yükseliyor. Önümüzdeki günlerde yığınsal grevler olasılığı var. İşçi sınıfı başında bir lider parti olmadan yapabileceğinin en yükseğini yapıyor. Bundan daha fazlasını beklemek olacak şey değil. Sınıfımızın kendiliğinden mücadelesi Türkiye’nin bugüne kadar görmediği boyutlarda gidiyor.

Sol hareketin, o liderlik yapma iddiasını taşıyan sol hareketin durumu ise içler acısıdır. Bölük pörçük, çok az kişinin okuduğu çok sayıda yayın çıkıyor. Çoğunluğu birlik esnafı. Birlik sözcüğü üzerinden yaşıyor. Onunla on-onbeş kişi çevresine toplayıp “birlik görüşmelerinde” elinin daha güçlü olmasını istiyor. Ama ortada yapılan bir iş yok. O yayınların pek çoğu da görüşlerimizi şurasından burasından alıyor, kendilerinin gibi sunuyor. Gerçekten sınıf mücadelesi ne kadar umut vericiyse devrimci hareketin durumu da o kadar kötüdür.

Bu ortam üzerinde, mali krizi de atlattıktan sonra, durup düşündük ve şöyle bir sonuca vardık: Türkiye ortamını yayınlarla sel gibi basmak gerek. Bunu yapabilirsek biz bu işi çözeriz.

Yayınları sel gibi akıtmak dediğimiz zaman iş sonunda geliyor, yazacak kadro sorununa dayanıyor. Partinin güçlü olduğu yanlar var ama kadro yönünden bolluk içinde değiliz. Önümüze koyduğumuz hedef de çok büyük bir hedef.

Hedefi-görevi bize dayatan Türkiye’nin koşulları. Bu, Türkiye’nin istediği. Olanaklarımıza baktığımız zaman orada birdenbire sıkışıyoruz. Basın yayının kadrosu, insan sayısı, istediğimiz çapta bir yayın çalışmasının altından kalkabilecek düzeyde değil. Ama yayınların çıkması da zorunlu. Biz hiçbir zaman “ayağımı yorganına göre uzat” mantığıyla davranmadık. Yorganı ayağımıza uydurmaya çalıştık. Burada da bunun yolu şu oldu: Bu yayınları çıkartmak zorunlu. Basın yayında bunları yapacak insan sayısı yok. O zaman tüm partiyi, yayınları destekleyecek bir çalışma içinde örgütlemeliyiz.

Daha çözecek çok pratik sorunumuz çıkacak. Ama çözeriz. Bugünün ana meselesi bilgimizi artırmaktır.

Bir örgüt nasıl güçlenir? Güçlenmek, son çözümlemede büyümektir. Bir örgüt nasıl büyür? Ya rüzgâr o örgütten yana esiyordur, sen hiçbir şey yapmasan insanlar gelir. Konjonktür insan-

---

* 15 Ekim 1990 tarihli *İşçinin Sesi*’nin 404. sayısında yayımlanmıştır.

ları örgüte akıtır. Partimizin 1973 atılımını yaşamış olanlar bilirler, en yeteneksiz birinin sekreter olduğu örgüt bile hızla büyümüştü. Böyle bir ortam olur, büyürsün. Ya da, teke tek çalışmayla, insanlar üzerinde saygı uyandırarak, bilginle, görüşünle onların kafasını açarak üye kazanabilirsin. Bugünkü durumda asıl olarak kişi kişiye, inandırma yoluyla örgütü büyütebilmekteyiz.

Nasıl yapabilirsiniz bunu? Teke tek ilişkilerde ana sorun, insan kazanacak bir formasyon sahibi olmaktır.

Belki ağır gelecek ama çok yoldaşımız partiye insan kazanamaz. Kanıtı da var. Kim, kaç üye kazandı, bir düşünsün.

Çok yoldaşımız yıllardır tek bir insan kazanamamıştır. Çünkü gazete bile okumuyor. Bırakın teorik okumayı, gazete bile okumuyor, manşetlere bakıyor yalnızca.

Kaldı ki, komünist için gazete okumak yaşamsal önem taşıyan bir şeydir. Ve komünist gazeteyi sokaktaki adam gibi okumaz. Tüm gazeteleri döküp, birbirleriyle paralellik kurarak, oradaki bir satırla, buradaki bir cümleyi birleştirerek, açıkça söylenmemiş gerçekleri yakalamaya çalışır. Ve de dikkatle okunursa, düşmanın taktiklerinin çoğunluğu o gazete sayfalarında gizlidir. Ama “gazete okur gibi” okumak değil.

Bir küçük anımı anlatayım. Ege’de bir N. Abla vardı. Eski partili, sonradan partiye bağları kopmuş. 1965’lerde İzmir’e gittiğimde onun evinde kalırdım. Kendime komünist diyordum ama komünistliğin ne olduğunu bilmiyordum. O kadın, aktif mücadeleden uzaklaşmış bile olsa, komünistti. Bir komünist nasıl gazete okur, ilk kez onda gördüm ve çok şaşırdım. Beni çok etkilemişti. Tüm gazeteleri seriyordu. Bir gazeteyi okuyup bitirip ötekine geçmiyordu. Örneğin bir konu, diyelim Demirel bilmem ne söylemiş, tüm gazetelerde yalnızca o konuyu okuyor ve notlar alıyor. Ondan sonra bir başka konu. Tüm gazetelerde yalnızca o konuyu okuyor. Ve şöyle bağlardı: “Görüyor musun, burada böyle, burada böyle yazılmış, demek ki bunlar şunu yapmak istiyorlar”. Yanlış ya da doğru sonuç çıkartmak bize bakar ama o sonuçlar gazete sayfalarının içinde vardır. Ve de gazete okumak işin ABC’sidir. Daha gazete okumayan yoldaşlarımız var. Nasıl insan kazanacağız? Bu durumu değiştirmeden parti örgütünü güçlendiremeyiz. Bunu değiştirmeden önümüze koyduğumuz büyük yayın hedefini gerçekleştiremeyiz.

Biliyorum, bazılarınız ciddi olarak bilgisini ilerletmeyi istiyor, bazılarınız korkuyor, “yapabilir miyim bu kadar işin arasında?” diyor. Ama şunu herkes iyi niyetle koyuyor ki, bu iş bilgi olmadan yürümez.

Bilgi olmayınca ne oluyor yoldaşlar? Son aylarda üzerinde durmaya, eleştirmeye başladığımız, yukarıdan aşağıya indikçe büyüyen bir şekilde sekterlik, keskinlik, hoşgörüsüzlük, katılık, sertlik. Ve bunlar “erdem” diye ortaya çıkıyor. “Devrimci adam sert ve kesin olur” vb. Tüm bu yanlışların nedeni bilgi yetersizliğidir. Bilgisizlik. Eski sözcüğüyle “cehalet”. Daha iyi anlatıyor. Bilgisizlik de insana o kadar koyan bir anlam yükü yok, ama cahillik deyince insan kızıyor. Partimizde cehalet var!

Örgütün bugünkü yetersizliğinin temel nedenlerinden biri budur. Bunda hepimizin suçu var. Tabii en büyük suç yöneticidedir, bizlerdedir. Ama suçlu arayıp mahkemeye vermiyoruz. Bir yanlışlığı değiştirmeye, bir eksiği gidermeye uğraşıyoruz.

İmam Caferi Sadık’ın bir sözü var, çok ilginç. Pek çok yoldaş dürüstçe kendini bu sözde görecektir. Şöyle söylüyor: “Dinlemeden yanıt vermek, anlamadan karşı çıkmak ve bilmediği şey hakkında hüküm vermek cahilin sıfatlarından.” Bu, hepimizin sık sık içine düştüğü bir durum değil midir?

Tabii bu bilgisizliğin getirdiği bir katılık, hoşgörüsüzlük, keskinlik kaçınılmaz oluyor. Çünkü bilgisi az olan insan, nasıl derler, sanki bir kuyunun içinde yaşıyordur. O kuyu, küçücük bir kuyu. O kuyunun taşlarından başka bir şey göremiyordur o insan. Tüm dünya, her şey o kuyunun taşlarıdır. Ama bilgi edinmeye başladığın zaman kuyudan çıkıyorsun, düz yolda da gitmiyorsun, dağın tepesine doğru tırmanmaya başlıyorsun. Kuyudan çıkınca ağaçları, canlıları, karşı tepeleri görüyorsun. Dağın tepesine doğru çıktıkça, tepelerin ardındaki ovayı da görüyorsun, nehri de görmeye başlıyorsun. İyice tepeye çıktığın zaman, ufkun her yanını görüyorsun. O zaman şunu anlıyorsun, benim dışımda koca bir dünya, sonsuz bir evren var. Bildiklerim, bildiklerim yanında çok küçüktür.

Bu noktaya varan insan daha da bilgiye susamıştır. Bilgisi arttıkça insan, insani ilişkilerde yumuşaklaşır, alçak gönüllü, hoşgörülü olur.

Biz kendimizi düzeltmeye çalışıyoruz. Öte yanda tüm Türkiye devrimci hareketi daha kötü-şüyle böyle. Bunu da biliyoruz ama bu bilgi bizi rahatlatmıyor. Başkasının daha da kötü durumda olması bizi rahatlatmıyor, biz olmamız gereken gibi değiliz. İlk başladığımızda böyle değildik. Şimdi o düzeye inmiş gibiyiz, yeni baştan toparlanıp ayrılmamız gerekiyor.

Geçenlerde bir yoldaş bir anısını anlatıyordu. 1974 yılında bir tanıdığı hapisten çıkmış, karşılaşmışlar, biraz hoş-beş, hapisten çıkan şöyle demiş: “Arkadaş bir özeleştiriyapacağım, özeleştirinin Allahını göreceksiniz!” Alçakgönüllülüğe bakın! Özeleştiriyapıyor, “yanlış iş yaptım” diyecek ama onun da “Allahını göreceksiniz”. Bugün 1990’dayız, Türkiye devrimci hareketi bu zaafını aşabilmiş değildir. Aynı kibir, aynı tafrayla gidiyoruz. Ama sokaktaki insan bunlarla gelmez ki. Örgüt disiplini kibri, tafrayı bir yere dek çektirir de, sokaktaki adam neden çeksin? Ona kendimizi sevdirmeden, inandırmadan olur mu? Olmadığı için de, kendine devrimciyim diyen insan sayısı milyonlarla ölçülüyorken devrimci örgütlerin tümü de son derece cılız kalmıştır.

İşte, eğer bugün düşündüğümüz gibi bir çalışma yürütebilirsek, bu hem tek tek tüm üyelerimizin eksiklerini düzelterip yeni insanlar kazanabilecek düzeye gelmelerini sağlayacaktır. Hem de belki rüzgârın partimizden yana dönmesini sağlayarak güçlenmenin asıl ve büyük yolunu açacaktır.

Biz yukarıdaki gibi bir “özeleştiriyapmıyoruz, yoğun bir eğitim çalışmasına gireceğiz. Bugünün komünistliği budur. Kimimiz iyi, kimimiz vasat yapacağız, kimimiz yapmayacak, sıkılıp gidecek, önemli değil. Mutlaka yapacağız. Bu eğitim çalışmasını nasıl yürüteceğiz?

Çalışmayı üç düzeyde götüreceğiz. Çamaşır yıkamak, yemek yapmak, işte çalışmak dışında partiye verebildiğimiz zamanın büyük çoğunluğunu bu kendimizi yetiştirme çalışması alacak. Hatta çok sayıda yoldaş için tümünü alacak. Çok sayıda yoldaş var, onlarla tek tek konuşup söyleyeceğiz. Onlar için partiye verebildikleri zamanda eğitimden başka hiçbir şey istemiyoruz.

Birinci düzey, hücrede sekreterler eliyle yürüyecek olan siyasal gelişmelerin görüşülmesi. Bir çeşit siyasal eğitim. *İşçinin Sesi*’nin önemli yazıları ve son haftanın olayları.

İkincisi, Lenin’den iki kitabı mutlaka bu kış tüm parti okuyup bitirecek. Taarruzdan sonra başlayacağız. *Sol Komünizm* ve *Ne Yapmalı*. Çünkü yoldaşlar, Türkiye’nin bugünkü durumu, bu iki kitabın birleşmesinden varılacak bir sonuçtur. Ne *Sol Komünizm* döneminin ağır ödün siyaseti, ne de *Ne Yapmalı*’nın ödünsüz ortamı geçerlidir bugün Türkiye’de. Türkiye siyasetinde bugün ikisinin de önerdiği bazı motiflerin bir bileşimi gerekiyor. Bu iki kitabı iyi okuduğumuzda iki kitabın da hangi yönleri bugün Türkiye’ye geçerlidir, onları süzeceğiz ve bir sonuç çıkartacağız. Bu bize sekterlikle mücadelede de büyük bir destek verecektir.

Nasıl yapacağız bu okumayı? Her bölgede yetişkin bir yoldaş (çoğu yerde yöre ya da bölge sekreteri) komiteye ve sekreterlere eğitim verecek. Ondan sonra sekreterler kendi hücrelerinde aynı konuda aynı eğitimi verecekler.

Burada istediğimiz bir şey var. Her eğitim görüşmesinin başında eğitimci yoldaşın söz konusu bölümün en önemli fikirlerini birkaç soru ile sorması gerekir. Herkesin o toplantı öncesi bilgisi böylece saptanacak. Eğitim sonunda, ayrılmadan, eğitimci aynı soruları bir daha soracak. Ve herkes o günkü eğitim içinde aldığı yolu kendisi görecek. Bu son derece önemlidir. Zaman boşa gitmedi. Birkaç saat önce bilemediğim soruyu belki az, belki çok ama biliyorum. Aynı şeyi sekreterler kendi hücrelerinde yapacaklar. Soruyu bir dersin başında, bir dersin sonunda soracaklar.

Üçüncüsü ki, tüm çabaların amacı olan şey, *yayına dönük eğitimidir*.

Bu çalışmanın kapsamı ve nasıl yürüyeceği hakkında MK kararları yeterli bilgiyi içermektedir.

“Ben yapamam” demeyin. Yeter ki, yapma isteği olsun. Yavaş gidin, hiç önemli değil. Bir arpa boyu yol gidelim ama gidelim, çünkü insan olmayalım, bir şey öğrenmiş olalım. Bu hafta ne okudum? Bu hafta bir makale okuyabildim, tamam, böyle bir çalışma olmasa o makaleyi de okumuyoruz. Ertesi hafta bir makale daha okuyalım. Ne olacak, kimi hızlı ilerler, kimisi yavaş. Bunlarda bir sorun yok.

Bir süre sonra tüm örgüte konular listesini dağıtacağız. Fakat hiçbir şekilde bu listelerle sınırlı değilsiniz. İstedığınız, merak ettiğiniz, öğrenmek istediğiniz bir konu, ya da biraz bildiğiniz bir şey olabilir. Listeyle bağlı değilsiniz.

Haydi yoldaşlar, bu büyük hedefin de altından yüz akıyla kalkalım. Türkiye güçlü, oturaklı, ağırlıklı ama atak ve vurduğu yeri göçerten bir komünist partisi bekliyor.

Haydi, yayına dönük eğitim seferberliğine!

YAYINA DÖNÜK EĞİTİM SEFERBERLİĞİ*

14. Özveri Taarruzu'nun sonuna geldik. Bu son derece başarılı geçen taarruz bittikten sonra neler yapacağız? Ne yapacağımızı geneliyle, bir bütünün içine oturtup anlamalıyız.

Dünyada büyük bir dönemeç yaşanıyor. “Yaşayan Sosyalizm”, sosyalist sistem çöktü. Bizim ülkemiz için, bu büyük dönemece bir de Körfez Krizi eklendi. İstense istenirse tüm örgütler bu büyük dönemeci yaşayacaklar. Yine istense istenirse, kişiler de tek tek bu büyük dönemeci yaşayacaklar. Kaçmanın olanağı yok, bu dünyanın içinde yaşayan insanlar ve örgütleriz. Biz de kendimizde ve örgütümüzde büyük dönemeci yaşayacağız.

Bundan kaçmak diye bir şey söz konusu olmadığına göre, sorun bu büyük dönemecin kişi ve örgüt olarak bizden ne beklediğini iyi kavramak ve ona göre davranmaktır. Yapılması gerekeni bilir ve yapma hırsını gösterirsek, o zaman bu büyük çalkantıyı hem kişiler, hem partimiz olarak yararlı bir biçimde geçirebiliriz.

Şubat 1990'da yayınlanan *Merkez Komite Durum Değerlendirmesi* alınması gereken tutumu şu sözlerle belirlemişti:

“En başta, Marksizmi geliştirmeden bu bunalımdan çıkılmaz. Parti örgütünün bugün geldiği noktayı anlatan, ‘ya gerileyeceğiz, ya ilerleyeceğiz, bu noktada duramayız’ fikri Marksizm için de, dünya devrimi için de, Türkiye devrimi için de geçerlidir. Bu misyon, inanmış Marksistler olarak bizim de üstümüzdedir.

“Marksizmi ilerletmek, en başta Marksizmi daha iyi öğrenmekle bağlıdır. Marksizmde, öğrenip bugünkü koşullara uygulamamız gereken hala pek çok yan vardır. Yeni gelişmelere göre ilerletilmesi, sistematize edilmesi gereken yanlar vardır. Bir yıpratma savaşı geliyorsa, ideolojik sağlamlık en önemli saldırı ve savunma silahı olacaktır. Gelişmeler, ideolojik çalışmaya *birinci* sırada önem vermeyi gerektiriyor.

“Partide ideolojik görevler yüklenmiş olan dar kadroyu genişletmek, yatkın yoldaşları ideolojik çalışmaya koymak... Parti okulunu yeniden ve çok daha geniş olanaklarla çalışmaya geçirmek, mutlaka önemli sayıda partiliyi her yıl eğitmek.

“Ulaşmak istediğimiz kesimler için, çıkarabildiğimiz kadar çok yayın çıkarmak.”

Temmuz 1990'da yayınlanan *1990–91 Örgüt Stratejisi* de, yeni yıllık stratejinin özünü “mali kaynak yaratmak ve örgütlenmek” olarak belirledikten sonra, bunlar için beş odak noktası sayıyordu:

- “1. Mali alanda yaratıcı ve sonuç alıcı çalışmak.
- “2. Örgütlenmeyi yükseltmek, parti dokusunu sıklaştırmak.
- “3. Basın, yayın, dağıtım alanında yoğunlaşmak.
- “4. Eğitim.

---

* 1 Ekim 1990 tarihli *İşçinin Sesi*'nin 403. sayısında yayınlanmıştır.

“5. Uluslararası ilişkileri artırmak.”

Bu üçüncü ve dördüncü maddeler, MK değerlendirmesinin sonuçlarını yineliyordu.

İşte yoldaşlar, MK'nın bu değerlendirme ve direktiflerini lafta bırakmamak, pratikte uygulamak zorundayız.

O zaman önümüzdeki dönemin ana halkası bellidir. Ana halka ideolojik mücadeleyi yükselecektir. Nasıl yükselecek? Yayınlarla.

İşçinin Sesi partinin merkez organıdır. İlegal bir partinin merkez organıdır. Bu nedenle legal olarak yayınlanabilecek hiçbir şey *İşçinin Sesi*'nde basılmamalıdır. Bu, genel bir anlayış olmalıdır. Legalde yayınlanabilecek şeyleri *İşçinin Sesi*'nde yayınlamak *İşçinin Sesi*'nin işlevini köreltiliyor, okunmasını azaltıyor. Demek ki *İşçinin Sesi* parti merkez organı olarak legal terminoloji ile yazılmasında sakınca olan teorik konular ve parti meseleleri üzerine yoğunlaşmalıdır. Demek ki, sayfa sayısı da azalmalıdır.

Bu değişiklikler *İşçinin Sesi*'nin önemini azaltır mı? Hayır, tam tersine. O tüm partinin ve yayınların yol göstericisi, pusulasıdır. Parti eylemlerinin belkemiğidir.

Merkez organ yanında, Türkiye'de legal bir yayın. Mali durumumuza göre 15 günlük ya da ayda bir çıkacak. Okuma alışkanlığı olmayan ya da az olan işçi-emekçi kesimi amaçlayacak. Hepimiz biliyoruz ki, Türkiye'de okuma alışkanlığı azdır. Bir de yığınsal iletişim araçlarının aşırı büyümesiyle bu kesime her gün yoğun bir enformasyon-bilgi saldırısı var. Bunlarla mücadele edebilecek, çok kolay okunan küçük yazılar, değişik bir mizanpaj, renkli, bol resimli ve de basit bir dil.

Bunun dışında iki ya da üç ayda bir teorik dergi yayınlanmalıdır. O da bu iki yayında da yer alamayacak, amacı gereği almaması gereken yazıları, çok daha teorik konuları içermelidir.

Bu üçünün yanında tüm gücümüzle kitap ve broşür yayınlamaya çalışmalıyız. Eskiden söylenmiş ama bugün de yepyeni duran çok görüşümüz var. Türkiye daha bunları bilmiyor. Çeşitli nedenlerle köşede kaldı. Legal olanaklardan iyi yararlanmak gerek. Türkiye üzerine üretilmiş çok tezimiz vardır ve gerçekten çok doğru şeylerdir. Bunları toparlayıp kitaplar, broşürler halinde hızlı bir biçimde yayınlamamız gerekiyor.

Bunları yapan, Türkiye ortamını yayınlarla sel gibi basabilen bir hareket sorunu çözer. Öyle bir kargaşa var ki, kimse ne söylediğini biliyor, ne de doğru dürüst söyleyecek bir şeyi var. Bunu bizim yapabilmemiz gerek.

Buraya kadar güzel. Yapabilmek gerek, yapabilirsek “çözeriz”, tamam. Peki, ama nasıl yapacağız? Can alıcı soru burada. Şu kadar insanız. Ve gerçekten oturup yazabilecek yoldaşlar, kalabalığımızın da daha azı.

O zaman yapılabilecek ve yapılması gereken tek bir şey var: Yoğun bir kolektif eğitim çalışması örgütlemek.

Partinin bugün yoğun bir eğitim çalışmasına girmesi iki nedenden zorunludur:

Birincisi, kadrolarda az bilmenin, kendine güvensizliğin getirdiği bir sekterlik var. Fikrimizin dışında bir şey duyduğumuz zaman ya sertleşiyoruz, ya bırakıp gidiyoruz. Tartışmak, görüşmek, sertleşmeden, karşımızdakinin de doğru şeyler söyleyebileceğini kabul ederek. Evet geneliyle doğruyu söylediğimize inanıyoruz, yoksa başka bir örgütte olurduk ama bizim de bir sürü eksikliğimiz, yanlışımız vardır. O tartışma içinde çıkar. Sekterlikler pek çok yoldaş için bilgi eksikliğinden kaynaklanıyor.

Demek ki, kadroların daha esnek, daha olgun, daha tahammüllü olabilmesi için bir kez bilgisinin artması gerek.

İkincisi, şu önümüze koyduğumuz büyük görevi yapabilmek, yayınları sel gibi akıtabilmek için de hızlı, yoğun ve değişik bir eğitim çalışmasından başka kullanabileceğimiz araç yok elimizde. Öyle bir eğitim örgütlememiz gerekiyor ki, eğitimin sonunda tüm hücrelerden ya da büro-birimlerden yayına yardımcı bir ürün çıksın. Ekibin yetişkinlik düzeyine göre ya bir broşür, ya bir kitap, ya derginin birine yazı gelsin. Taarruz bittikten sonra, tüm çalışmalar bu amaç çerçevesinde örgütlenmelidir. Bu, soyut bir eğitim çalışması olmamalı, sonuçları yayınların bir yanında ortaya çıkmak üzere olmalıdır. Ona göre listeler hazırlayıp, tüm örgütleri göreve çağırmalıyız.

Önümüzdeki kış, örgütün en önemli görevi, *ürüne yönelik eğitim* çalışmasıdır. Yoksa sözünü ettiğim yoğunlukta yayın çıkartamayız. Oysa birlikte çalışmanın gücünden yararlanırsak çok şey yapabiliriz. İyi planlanmış bir merkezi yönlendirme altında, önceden belirlenmiş teslim tarihlerine uyarak, *öğrenirken öğretir, öğretirken öğreniriz*. Eğitim ama yayına dönük bir eğitim.

Hatırlarsanız bir buçuk yıl önce, “bir buçuk yıl iyi çalışırsak mali krizi atlattır düzlüğe çıkarız” demiştik. Belki bir iki ay arkadan geliyoruz ama düzlüğe çıkıyoruz değil mi? Mali kriz bitti. Demek ki, parti değerlendirmesini doğru yapmış ve sözünde durmuştur. Bir buçuk yılda bu işi temizleriz dedik ve temizledik.

Şimdi de diyoruz ki, yukarıda geneliyle değindiğim çalışmalarını 1 yıl sürdürebilsek, tüm partiyi baştan sona, nicelikten niteliğe, bugün pek azımızın hayal edebileceği bir düzeye getiririz. Şimdi elbirliğiyle bu söylediklerimizi yapacağız. İyi yaparsak göreceksiniz, olağanüstü güçleneceğiz.

O zaman şöyle söyleyebiliriz: Taarruzun hemen ardından tüm partide bir “*yayına dönük eğitim seferberliği*” başlatmalıyız.

Gazetemiz *İşçinin Sesi*'nin editörü R. Yürükoğlu yoldaşımızın
14. Özveri Taarruzu'nun kapanış gecesinde yaptığı konuşma:

İNSAN ÖZNEDİR VE AMAÇTIR*

Yoldaşlar,

Başarıyı söylemeye gerek yok. Az insanla şu gördüğünüz rakamı tutturabilmek, tahtaya böyle rahatça yazabilmek, başarının büyüklüğünü gösteriyor. Mali krizi atlattık. Ve şimdi önümüze bugüne dek koyduğumuz en büyük hedefi koyuyoruz. *Yayına dönük eğitim seferberliği*. Bu, partimizin bugüne dek koyduğu en büyük hedefdir. Bunu da sağlayan bu taarruzun sonucudur.

Biz bir garip örgütüz. Başarılı olduğumuz zaman eksiklerimizi daha fazla ortaya getiririz. Bir kutlama konuşması beklemeyin. Günün “anlam ve önemini belirtmek” hiç gerekli değil, orada tahtada duruyor, biz eksiklerimize bakalım. Bizi daha ileriye götürecek şeylerden konuşmak daha önemli. Bu arada da tabii kantarın topuzunu kaçırmayalım. Şimdi eleştireceğim yönlerde de, eksiklerimizi görme konusunda da, başarılı yanlarımızla da devrimci hareketten ileriyiz.

Son birkaç gündür, örgüte gelir sağlamak için yaptığımız imecenin gösterdiği, simgelediği, bazı eksikler var. Bu eksikler, dikkat edilirse, örgüt yaşamında başka yerlerde de çıkıyor. Biz bu eksikleri gidermeden, önümüze koyduğumuz büyük hedefi gerçekleştiremeyiz. Daha da önemlisi, Türkiye insanının gönlünü, kafasını kazanamayız. Bu yanlışları böyle bir başarı ortamında konuşmak tabii çok daha kolay.

Bir kez yoldaşlar –sözlerime alınmayın, kırılmayın, hepimizin iyiliği için olduğunu biliyorsunuz– bu imece, disiplinin yeterli olmadığını, gevşekliğin varlığını gösterdi. Çarpıcı bir örnek vereyim: Bir yönetici yoldaş 12’de gelmek üzere söz verdi, gece 19.30’da geldi. “Yoldaş burada görev vardı, neden böyle oldu?” Türkiye’den bir arkadaşının kocası gelmiş, onunla eski günleri konuşmuşlar. “O da görevdi yoldaş,” dedi. “O da görevdi yoldaş” diye bir şey var mı? Örgüt görevi vermiş. Bunun karşısında kimse kendi kendine görev verebilir mi?

Kaldı ki, çeşitli yoldaşların arasında bir yönetici, kendi üstündeki yöneticiye böyle konuştuğu zaman, onu zor durumda bırakıyor. Şimdi orada ya dönüp gideceğim, o zaman çevrede din-

---

* 29 Ekim 1990 tarihli *İşçinin Sesi*'nin 405. sayısında yayımlanmıştır.

leyen yoldaşlar için kötü bir örnek olacak, “demek bu işler böyle yapılırmış” diyecek, ertesi gün onlar da yapacaklar. Ya da, “olmadı bu yaptığın” diyeceğim, bu kez onun yöneticiliği aşınacak.

Bir yoldaşın gece 10’da işi bitmiş. Geç oldu diye aramadım diyor. Geç olur mu? Çalışma sabaha dek sürüyor. Böyle çok sayıda örnek verebilirim.

Bu imece, dayanışmanın da yeterli olmadığını gösterdi. Bazı yoldaşlar gelmediler, “geç vakite kadar çalıştım” dediler. Herkes öyle çalıştı. Sabah, 9’da başlayıp, ertesi sabah 4.30’a dek çalıştı. Böyle bir kolektif çalışma yürütmek zorunda olduğumuzu herkes biliyor. Yoksa koyduğumuz hedefin altından mali olarak da kalkamayız.

Yine imece gösterdi ki, gereksiz kişilik çatışmaları var. Kişiler arasında kısır çekişmeler var. Örgütümüz devrimci hareket içinde en iyiler arasındadır, onun için de rahatça söylüyorum, ama var. Çok yoldaşın kafasına taktığı birileri var. Belki bir ay sonra onunla sorununu çözüyor, bu kez bir başkasına kafasını takıyor. Onun bir küçük eksigi, yanlışı çıktığında hemen fırsatı yakalamaya çalışıyor. Bunlar gerçekten gereksiz, saçma ve kendi kendini yiyen şeyler.

Sonra hepimiz biliyoruz, burjuva toplumunda çok yaygın bir hastalık var. İçimizden öne çıkan insanı yeterince desteklememek, yeterince öne itmemek. Hatta hatta önüne güçlükler çıkarmak. Yani bir çeşit çekememezlik. Türkiye’de çok yaygındır. Neden örgütümüzde olsun? Neden komünistlerin arasında, neden yaşamını bu davaya adanmış insanlar arasında olsun?

Bunlar genellikle gençlikten, deneysizlikten ve de özünde bilgisizlikten kaynaklanmaktadır. Bunun sonucunda ne oluyor? Hiçbir yoldaşın davaya adanmışlığını sorguya çekmiyorum ama *davaya adanmışlığın yönteminde bir bozukluk* ortaya çıkıyor. Çünkü davaya adanma, hiçbir kişisel amaca, kişisel imaja değil, davaya adanmadır. Davaya adanmanın yönteminde bir yanlışı olmayan, yukarıda söylediğim hataları yapmaz. Hepimiz aynı sandaldayız. Denizin ortasında hepimiz bir küçük sandaldayız. Bu bilinç kafamızda ne denli canlı ise, böyle hatalar da o denli az olur.

Bir yoldaş öne mi çıkıyor, sevinçle onu daha öne itmeliyiz. Çünkü bir yoldaş ilerliyorsa, sandalımız daha emin, daha hızlı gidecek demektir. Bu kadar basit. Hepimiz aynı sandaldayız. Başarı tek başına gelmeyecek. Başarı birlikte gelecek. Birlikte, birbirimize destek olarak gelecek.

Tabii burada bizim hatamız, eksiklerimiz var da, aynı zamanda genelin bir parçasıyız, o genelin de büyük payı var hatalarımızda. Dünya komünist hareketi, teorisinde de, pratiğinde de hiçbir zaman, Marks ve Engels’den sonra insana, insan vasıflarına yeterince dikkat vermedi. Ekonomiyle, sosyolojiyle uğraştı, tarihle uğraştı ama insan denilen varlıkla yeterince uğraşmadı.

Stalin büyük bir liderdi, büyük işler yaptı, ama yanlış işler de yaptı. İnsanı ele alıp değerlendirmeyi, incelemeyi, “burjuva işidir” dedi yasakladı. Psikolojiyi okullardan kaldırdı. Sosyal psikolojiyi yasakladı. İnsan ve onun vasıfları, insan denen varlık ortadan kalktı. Bir çeşit malzeme, bir çeşit vida, dahası bir *çeşit araç* gibi değerlendirilmeye başlandı. Bir çeşit soyut ve global bir kategori olan “yığın”ın önemi, bireyi, insanı, insanın amaç olduğunu neredeyse unutturdu.

Bu açıdan, eğer tarihinin, kendi gerçeğinin farkında iseler, Türkiye devrimcileri çok şanslıdır. Dünyanın her yerinde sosyalist hareketin bir öncesi, atası vardır. Örneğin İngiltere’de sosyalist hareketin öncesi Kalvinistler, Almanya’daki Lutherçiler. Hıristiyan sosyalistler. Bildiğimiz din. Yalnız, eşitlikçi yönler biraz vurgu kazanmış.

Bizde komünizmin atası Aleviliktir. Toplumumuz Alevilik gibi bir düşünceye sahip olduğu için kendimizi çok şanslı saymalıyız. Ve ondan öğrenmeliyiz. Hele insan konusunda. “Faiz hadleri düşerse şöyle olur, böyle olur”, bunlar iyi de, bir de insan var ortada. İşte orada Alevilikten öğrenecek çok şeyimiz var. Küçük bir hatırlatma, “yoldaş” sözcüğü bile Alevilikten girmiştir dilimize.

Şunu açık yüreklilikle söylüyorum, biz *Alevilikten alacağımızı daha almadık*. Alevilik konusunu işledikçe yoldaşların aklında Aleviler arasından sola en açıkları komünist harekete kazanmak var. Alevilikten asıl alacağımız bu mu bizim? Hayır, bu değil.

Geçenlerde bir yoldaşla konuşuyorduk. “Bu kadar neden uğraşıyoruz?” diye sordum. “Devrim yapmak için” dedi. “Neden devrim yapacağız?” “Sosyalizmi kuracağız.” “Sosyalizmi ne için kuracağız?” Kafası karıştı. Kendisi de bilir yanıtını ama veremedi. İnsan için kurmayacak mıyız? İnsanlar daha mutlu olacaklar, sömürü olmayacak, daha iyi yaşayacaklar. Her şey insan için. İşte bizim Alevilikten öğreneceğimiz budur en başında. Biz alacağımızı almadık derken bunu söylüyorum.

İllegalite konusunda Alevilikten öğreneceğimiz çok şey var. Davaya adanmışlık, pir’e saygı, yola-örgüte sadakat konularında.

Kadro politikası konusunda öğreneceğimiz çok şey var. Yunus’un hikâyesini biliyorsunuz. Taptuk Dergâhi’na 40 yıl dağdan yakacak taşımış, tek bir eğri dal taşımamış. “Alt tarafı yakılacak odun taşıyorsun, neden böyle uğraşıyorsun?” diyorlar. “Bu dergâha odunun bile eğrisi giremez” diyor. Burada anlamak isteyeneye bir ders var. Biz de diyorsak ki halkın öncüsü olacağız, buraya da odunun bile eğrisi giremez.

“Boş yere kavgayı zahmet bilmek”. Ne güzel bir deyiş. Bu, ancak günü, ömrü kavga içinde geçmiş bir akımın söyleyebileceği bir şeydir. İki de bir onunla dalaş, bununla dalaş, bunlardan bir şey çıkmıyor. Ne zaman kavga edeceğine bileceksin, ama kaldırdığın zaman da inecek o el.

Düşünebiliyor musunuz Hacı Bektaş Veli’nin o sözünü? Gökten Kuran düşmüş, Muhammed yakalamış getirmiş, demiş “Allah yolladı bu kitabı size”. Buna karşı ne diyor Hacı Bektaş: “Okunacak en büyük kitap insandır”. En büyük kitap Kuran-ı Kerim değildir, en büyük kitap insandır. İşte öğreneceğimiz şey burada. Alevilikten alacağımızı almadık daha. Bunu alırsak, bu olgunluğa erişirsek, o zaman Türkiye halkının kalbinden silinmez bir hareket oluruz.

Yoldaşlar biraz da kendimizi öveyim. *İşçinin Sesi* gerçekten dikkate değer bir harekettir. Bir durup düşünelim. Bir hareketin ülkesinden binlerce kilometre öteden kendisini ülkeye taşıması ve ülkede bir örgüt olarak ortaya çıkabilmesi son derece zordur. Hele buna beş kuruşuz başlama- mışsa. Hele hiçbir misyon taşımadan başlamışsa. Hele buna, hazır bir kalabalıkla da başlamamışsa. Yirmi yıl! Yirmi yıldır ülkesinden uzak yaşamak zorunda bırakılmış bir avuç insanın yozlaşmadan, benliğini koruyarak kalabilmesi, her an Türkiye’nin gerçekleriyle yaşayabilmesi, hele Türkiye solunun fikir oluşumuna katkı yapabilmesi kolay iş değildir. Türkiye’nin içinde yaşıyor da çok insan, Türkiye’yi bilmiyor. Bunları nasıl yapabildiğimizi düşünmek gerekir. O da bir şeyler anlatacaktır.

Bugün Türkiye devrimci hareketinde sayısal gücümüz ortanın üzerindedir. Siyasal-ideolojik etkinliğimiz ise en yukarılardadır.

Şimdi önümüze büyük bir hedef koyduk. Onun için hepimiz toparlanacağız, bugüne kadar bir yapıyorsak, iki yapacağız. Yoksa başaramayız. Önce kendimizden başlayalım. Başkalarını kurtaracağız ama önce kendimizi kurtaralım, düzgün çalışalım. Gece yattığımız zaman “tamam ben kendimi de, başkasını da aldatmadım” diyebilelim, arkası rahat gelir.

14. Taarruz gerçekten önemli başarıdır. Ve bu rakamı binlerce insan toplamadı. Şu salondaki kalabalık topladı. Türkiye’de toplanan bu toplamın içinde değildir. Türkiye’de toplanan orada kalıyor, onun hesabı ayrıdır.

14. Taarruz şunu da gösterdi. Kadromuz, her koşul altında, ne olursa olsun, önüne koyduğu hedefi gerçekleştirmeye, yani *yenmeye* niyeti olan bir kadrodur. Bizim yenmeye niyetimiz var.

Son iki cümle söyleyeceğim. Birincisi güzel, ikincisi “tatsız”, ama ne yapalım, zorunlu. “Şimdi birlikte eğlenelim yoldaşlar.” Bu güzel cümleydi. Tatsız da: “Sonra topluca imeceyi sürdürelim.”

Hepiniz sağ olun.